

Raadsvoorstel

Zaaknummer	L244678
Datum raadsvergadering	2 juli 2020
Portefeuillehouder	H.A.W. van Beurden
Onderwerp	Startnotitie Transitievisie Warmte

Voorstel

Het college stelt u voor:

1. de Startnotitie Transitievisie Warmte vast te stellen waarin opgenomen zijn de aanpak en uitgangspunten om te komen tot een Transitievisie Warmte voor de gemeente Leusden.
2. als hoofduitgangspunten voor de energietransitie van de gebouwde omgeving vast te stellen dat:
 1. wanneer niet duidelijk is welk alternatief voor het gebruik van aardgas gepaard gaat met de laagste maatschappelijke kosten, de opties open worden gehouden;
 2. de energietransitie van de gebouwde omgeving een kans is om de toekomstbestendigheid en toekomstwaarde van woningen in Leusden te verbeteren;
 3. de Transitievisie Warmte zich richt op een kosteneffectieve transitie richting aardgasvrij en daarom gericht is op aardgasreductie als eerste stap;
 4. de Transitievisie Warmte zich richt op een inclusieve energietransitie, iedereen moet in staat zijn mee te kunnen in deze transitie;
3. bij het opstellen van de Transitievisie Warmte institutionele stakeholders te betrekken en parallel de inbreng van inwoners en bedrijven te organiseren door in 1 of 2 wijken te starten met een wijkuitvoeringsplan;
4. betaalbaarheid, betrouwbaarheid, veiligheid, bijdrage aan CO₂-reductie en draagvlak als voorwaarden te stellen aan te kiezen alternatieven voor het gebruik van aardgas voor wijken en buurten;
5. voor de fasering en prioritering van buurten rekening te houden met onder andere initiatieven vanuit buurt, wijk of bedrijventerrein, draagvlak, potentiële aardgasreductie, urgentie van woningverbetering en geplande infrastructurele werkzaamheden;
6. de planning voor het opstellen van een Transitievisie Warmte zoals opgenomen in de startnotitie, in het najaar van 2020 in een uitwisseling de concept Transitievisie Warmte te bespreken en in december 2020 over de voorgestelde Transitievisie Warmte te besluiten.

Aanleiding

Het opstellen van een Transitievisie Warmte is een verplichting voor alle gemeenten ten gevolge van het Nationale klimaatakkoord. Hierin is overeengekomen dat er vanaf 2050 geen aardgas meer wordt gebruikt voor de gebouwde omgeving. Gemeenten geven uiterlijk in 2021 duidelijkheid aan hun inwoners over deze transitie naar een aardgasvrije gebouwde omgeving. De beleidsambitie van de gemeente Leusden om uiterlijk in 2040 energieneutraal te zijn sluit sterk aan bij deze opgave. Ongeveer 2/3e van het energiegebruik in Leusden wordt als warmte gebruikt. De opgave om energieneutraal te worden vraagt eveneens om een transitie van de gebouwde omgeving in de richting van een lagere en duurzaam

opgewekte warmtevraag. Met de Transitievisie Warmte wordt invulling gegeven aan CUP opdracht 4.1, onderdeel Warmteplan.

Doel / Effect

Door het vaststellen van de Startnotitie Transitievisie Warmte met de daarin opgenomen uitgangspunten wordt door de gemeenteraad richting gegeven aan het in de op te stellen Transitievisie Warmte vast te leggen transitiepad voor de energietransitie van de gebouwde omgeving.

Argumenten

1. *Een duidelijke koers voor de op te stellen Transitievisie Warmte*
Met een door de gemeenteraad geaccordeerd kader is er vooraf duidelijkheid over de koers van de op te stellen Transitievisie Warmte.
- 2.1.1 *Later kiezen voorkomt verkeerde beslissingen*
Voor een flink deel van Leusden geldt dat nog niet zeker is welk alternatief voor aardgas het beste past en de laagste kosten heeft. Naar mate er meer ervaring is met alternatieven voor aardgas zal het alternatief met de laagste maatschappelijke kosten duidelijker worden. Het is daarom belangrijk om ons voor deze gebieden niet nu al vast te leggen op een bepaalde technische oplossingsrichting, maar ons juist voor te bereiden op verschillende mogelijkheden.
- 2.1.2 *Bieden duidelijkheid over wat te doen aan de eigen woning*
De gebruikers van de gebouwen waarvoor het alternatief voor aardgas nu nog niet duidelijk is, hebben belang bij duidelijkheid over wat zij wel en niet met hun woning of bedrijfsgebouw moeten doen. Deze duidelijkheid wordt met de op te stellen procesaanpak in de wijkuitvoeringsplannen geboden.
- 2.2 *Hoog energiegebruik slecht voor toekomstwaarde*
Leusden is voor een groot deel seriematig gebouwd in de jaren '60 tot en met '80 van de vorige eeuw. Deze woningen voldoen op veel aspecten nog uitstekend, echter het energiegebruik is over het algemeen hoog en het wooncomfort leidt daar ook onder. Hierdoor staat de toekomstige woningwaarde en daarmee de toekomstbestendigheid van deze woningen onder druk. De energietransitie van de gebouwde omgeving is een kans voor een wijkgerichte aanpak om woningeigenaren de weg te wijzen naar een meer toekomstbestendige woning.
- 2.3 *Kosteneffectief bijdragen aan CO2-reductie*
Voor alle alternatieven voor aardgas geldt dat het verminderen van de warmtevraag past bij een kosteneffectieve transitie. Door in te zetten op warmtevraagreductie wordt het meest effectief bijgedragen aan de beleidsdoelen van minder aardgasgebruik en minder CO2-uitstoot.
- 2.4 *Inclusieve energietransitie*
Iedere inwoner van Leusden krijgt te maken met veranderingen achter de voordeur bij het beëindigen van het gebruik van aardgas. Deze veranderingen mogen niet leiden tot een tweedeling in de samenleving, iedereen moet mee kunnen doen.
- 3 *Participatie om te komen tot de beste oplossingen*
De inbreng van inwoners in de energietransitie komt het best tot zijn recht in de plannen voor hun eigen wijk en eigen woning. Daar zijn de maatregelen concreet en zijn ook indicatieve kostenberekeningen mogelijk. Door dit in 1 of 2 wijken naar voren te halen kunnen de inzichten hieruit betrokken worden bij de Transitievisie Warmte. Eén van de wijkuitvoeringsplannen zal voor de wijk Rozendaal worden opgesteld, in het kader van de proeftuinaanvraag Eurowoningen Toekomstbestendig. Voor de

institutionele stakeholders zoals het waterschap, netbeheerder Stedin en de WSL geldt dat zij juist het best in de gemeentebrede Transitievisie Warmte hun inbreng kunnen geven.

- 4 *Voorwaarden noodzakelijk voor acceptatie van de oplossingsrichting*
Een alternatief voor aardgas dat niet voldoet aan de eisen van betaalbaarheid, betrouwbaarheid, veiligheid en draagvlak zal niet door de gebruikers worden geaccepteerd. Een alternatief dat niet bijdraagt aan een lager energiegebruik en minder CO₂-uitstoot zal uiteindelijk de opgave voor duurzame energieopwekking in het kader van de RES verhogen en is daarmee ook niet wenselijk.
- 5 *Fasering die aansluit bij maatschappelijke wensen*
Door met deze factoren rekening te houden bij de fasering en prioritering worden kosten bespaard, draagvlak vergroot en worden de wijken en buurten waar de grootste bijdrage aan de klimaat- en energiedoelen kan worden gerealiseerd als eerste aangepakt.
- 6 *Een in 2020 vastgestelde Transitievisie Warmte*
Met de voorgestelde planning wordt de Transitievisie Warmte in 2020 vastgesteld en wordt daarmee zo snel als mogelijk duidelijkheid gegeven aan onze inwoners, bedrijven en andere vastgoedeigenaren. Met de uitwisseling in het najaar kan uw raad nog tijdig inhoudelijke aandachtspunten meegeven.

Tegenargument / Alternatieve scenario's

1. *Uitstel van de keuze voor een alternatief voor aardgas houdt inwoners in onzekerheid*
Door de keuze voor een alternatief voor aardgas voor een deel van Leusden uit te stellen, blijven mensen in deze gebieden in onzekerheid ten aanzien van de toekomstige verwarming van hun woning. Daar staat tegenover dat een keus maken terwijl nog niet bepaald kan worden wat de meest kostenefficiënte manier is om van het aardgas af te gaan, de bewoners mogelijk onnodig op kosten jaagt. Bij de uitrol van de procesaanpak voor de wijkuitvoeringsplannen worden de bewoners geholpen om hun woning voor te bereiden op de meest waarschijnlijke alternatieven voor aardgas en tegelijkertijd hun woning energetische en wat betreft comfort te verbeteren. Zo wordt zo veel als mogelijk duidelijkheid geboden en worden onze inwoners in staat gesteld om energie te besparen en hun woning te verbeteren.

Risico's

- 1 *Nog onbekende factoren*
Een mogelijk risico van de Transitievisie Warmte is dat de gepresenteerde aanpak en tijdlijn niet waargemaakt wordt doordat nu nog onbekende ontwikkelingen invloed zullen hebben op het te belopen transitiepad. Om hier op in te spelen is afgesproken dat de Transitievisie Warmte tenminste eens per 5 jaar wordt geactualiseerd. Wanneer daar aanleiding toe is, kan de actualisering eerder ingepland worden.

Plan van aanpak / Tijdsplanning

wanneer in 2020	Wat, cq processtap
April	Opdrachtverlening ondersteunend bureau en kickoff
Juni	Eerste stakeholderconsultatie

Juli	Startnotitie in de raad
September of oktober	Presentatie in uitwisseling
September of oktober	Tweede stakeholderconsultatie
November	Transitievise in de informatieronde
December	Vaststelling Transitievise Warmte

Communicatie

In het traject om te komen tot een Transitievise Warmte worden stakeholders betrokken. Parallel wordt informatie in tenminste één pilot wijkuitvoeringsplan gegenereerd. Het zwaartepunt van de communicatie zal echter liggen in de fase na de Transitievise Warmte wanneer de inwoners van Leusden in de wijkaanpak benaderd worden om samen vorm te geven aan het wijkuitvoeringsplan.

Bijlagen

Startnotitie Transitievise Warmte

Het college van de gemeente Leusden,

H.W. de Graaf – Koelewijn
directeur-secretaris

G.J. Bouwmeester
burgemeester

Gemeente Leusden

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden:

Besluit op basis van het voorstel van het college van 19 mei 2020, nummer: L244678.

b e s l u i t:

1. de Startnotitie Transitievisie Warmte vast te stellen waarin opgenomen zijn de aanpak en uitgangspunten om te komen tot een Transitievisie Warmte voor de gemeente Leusden.
2. als hoofduitgangspunten voor de energietransitie van de gebouwde omgeving vast te stellen dat:
 1. wanneer niet duidelijk is welk alternatief voor het gebruik van aardgas gepaard gaat met de laagste maatschappelijke kosten, de opties open worden gehouden;
 2. de energietransitie van de gebouwde omgeving een kans is om de toekomstbestendigheid en toekomstwaarde van woningen in Leusden te verbeteren;
 3. de Transitievisie Warmte zich richt op een kosteneffectieve transitie richting aardgasvrij en daarom gericht is op aardgasreductie als eerste stap;
 4. de Transitievisie Warmte zich richt op een inclusieve energietransitie, iedereen moet in staat zijn mee te kunnen in deze transitie;
3. bij het opstellen van de Transitievisie Warmte institutionele stakeholders te betrekken en parallel de inbreng van inwoners en bedrijven te organiseren door in 1 of 2 wijken te starten met een wijkuitvoeringsplan;
4. betaalbaarheid, betrouwbaarheid, veiligheid, bijdrage aan CO2-reductie en draagvlak als voorwaarden te stellen aan te kiezen alternatieven voor het gebruik van aardgas voor wijken en buurten;
5. voor de fasering en prioritering van buurten rekening te houden met onder andere initiatieven vanuit buurt, wijk of bedrijventerrein, draagvlak, potentiële aardgasreductie, urgentie van woningverbetering en geplande infrastructurele werkzaamheden;
6. de planning voor het opstellen van een Transitievisie Warmte zoals opgenomen in de startnotitie, in het najaar van 2020 in een uitwisseling de concept Transitievisie Warmte te bespreken en in december 2020 over de voorgestelde Transitievisie Warmte te besluiten.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 2 juli 2020

I. Schutte - van der Schans
griffier

G.J. Bouwmeester
voorzitter